

การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราตอบกลับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ในรายงานวิจัยด้านสุขภาพ ประชากร ได้แก่ เอกสารวิทยานิพนธ์หรือรายงานการศึกษาอิสระด้านสุขภาพ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น 44 สาขาวิชา ที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ตัวอย่างมีจำนวน 17 ฉบับ คัดเลือกโดยการสุ่มคั่นจากฐานข้อมูล DCMS ซึ่งเป็นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์และรายงานการศึกษาอิสระ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างปีการศึกษา 2541 – 2550 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของตัวอย่างและข้อมูลกระบวนการดำเนินการเพิ่มอัตราตอบกลับ ด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่ามัธยฐาน ค่าต่ำสุดและค่าสูงสุด และใช้สถิติอนุมาน ประเมินค่าเฉลี่ยและช่วงเชื่อมั่น 95% ของค่าเฉลี่ยอัตราตอบกลับแบบสอบถามทางไปรษณีย์

ผลการศึกษาพบว่า อัตราตอบกลับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ มีค่าต่ำสุดร้อยละ 77.80 ค่าสูงสุดร้อยละ 100.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 92.62 (S.D. เท่ากับ 6.83) ช่วงเชื่อมั่น 95% ของค่าเฉลี่ย มีค่าอยู่ระหว่าง 89.11 ถึง 96.13 วิธีดำเนินการเพิ่มอัตราตอบกลับที่พบมากในการศึกษาครั้งนี้ 3 ลำดับแรก ได้แก่ การแจ้งให้ทราบล่วงหน้าก่อนส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง การระบุข้อความเกี่ยวกับคำมั่นสัญญาว่าจะปิดบังข้อมูลเป็นความลับ และรูปแบบการดำเนินการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ตอบในการส่งแบบสอบถามกลับคืน

อัตราตอบกลับแบบสอบถามทางไปรษณีย์ที่พบในการศึกษาครั้งนี้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์ของ Babbie (1990) และ Williams (2003) ที่เสนอไว้ว่าอัตราตอบกลับแบบสอบถามที่ร้อยละ 75 ขึ้นไป ถือว่าอยู่ในระดับดีถึงดีมาก ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวแตกต่างจากความเชื่อเดิมที่ว่า หากเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีนี้แล้วจะได้อัตราตอบกลับในระดับที่ต่ำมาก จนข้อมูลไม่เพียงพอสำหรับสรุปผลการศึกษา ดังนั้น วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ น่าจะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่ควรได้รับการพิจารณานำไปใช้ เพราะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีค่าใช้จ่ายต่ำ

This descriptive research aimed to study a response rate to mail questionnaire in the report of health research. Population were reports of thesis or independent studies in 44 health-related fields of graduate division of Khon Kaen University. Collected data with mail questionnaire. Sample comprised 17 publications retrieved from DCMS, the database of thesis or independent study of Khon Kaen University, during academic years 1998–2007. Two compilation forms constructed by researchers and assessed by experts were employed to collect data. First form used to screen the eligible publications. Second form used to collect information related to aim of the study. Descriptive statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, Median, Minimum and maximum were used to analyze general information and information of the process in increasing response rate. Response rate to mail questionnaire analyze by method of inferential statistics and presented by mean and 95% CI of mean.

The finding showed that response rate to mail questionnaire was range during 77.80% to 100.00%. Mean of response rates was 92.62 (SD = 6.83); 95% confidence interval of mean was 89.11 to 96.13. Three methods most often used to increase response rates included a pre-notification, anonymity and a facilitate method of delivery in return mail.

When compared to the criteria of Babbie (1990) and Williams (2003) proposed that the response rates of equal or more than 75% was good to excellent levels, response rate to mail questionnaire found from the study was excellent. Result of the study did not agree with previous information that response rates to mail questionnaire usually quite low. Thus the mail questionnaire is a method of data collection that should be more considered to use by health researchers.